

Sagai Muittalægje

15ad December 1905.

No. 24.

»Sagai Muittalægje« boatta guovte gærde juokke manost, las ja 15ad bæive, ja maksa ovta kruvna ja 20 øra jakkodagast — 60 øra jakkebælest. Bladdē matta dinggujuvvut juokke poastarappe bokte. Dieđetusak maksek 5 øra rana.

2be jakkodak.

Juovlla jurddagak.

Lakka guokta duhat jage læk juo gollam dam rajest, go Betleheima luokast gullui dat ilolaš maidnomlavla: »Rafhe ædnam alde!« Dat læi engali lavla, mi illosmatti oabmegæčid. Jesus, rafheoivvamuš, læi rie-gadam! Dat læ dat mavsolemus dapatus olmušsokkagodde muittalusgirjest. Dat dapatus illodatta min sielo, ja juokke juovlaid læ dego engali maidnomlavla čuogja min belljin ain jiednelæbbut go æra aige. Mi mui-
tep dalle erinoamačēt Jesusa, dam stuora rakisvuoda apostala, gutte ale-lassi sardned rakisvuoda ja rafhe su sanides ja dagoides bokte.

Damditi savvap mi maidai, atte buokak galgašegje læk ilost juvlabæive. Daid vaivašid viggek olbmuk væketet, amasek si dovddat vaile ja nælge juovlabasid. Vela alme loddidige lavijek manga olbmū addet borramuša juovlabasid.

Dat læ čabba vaimolađes vierro, ja dat soappagenu burist čajetet vaimolađesvuoda ja rakisvuoda, go mi doallap juovlaid muittem diti dam stuora rakis ja vaimolađes bæste rie-gadam bæive.

I læk goassege rie-gadam olmuš, gæn rie-gadambæive juokke jage dol-lujuvvu buok kristalaš olmuščerdai lutte.

»Rafhe ædnam alde!« lavllu en-galak juovllaija. Dat rafhe i vela læk boattam. Ridalæbme ja soapamčēt-
tomvuotta læ maidai daina maņemus jagin læmaš olmuš čerdai gaskast. Mutto dat i læk čepedæmest, atte jos olbmuk čuvvušegje Jesus luoddaid ja ælaši su oapo mielde, de šaddaši du-

ottavuodast rafhe ædnam ala.

Mi savvap »Sagai Muittalægje« lokkidi, ustebidi ja oapasidi:

Havskes ja ilolaš juovlabasid!

Okta arvvalus.

Norgast orruk arvo mielde 20000 samek, ja erinoamašet i læk Same-ædnamest sami lokko nu ucee. Ja daddeke læ dam ragjai læmaš nuft, atte samesogast i vela læk læmaš ok-tage stuoradiggeolmajen. Finmarko stuoradiggeolbmak læ alo læmaš da-čak. Samek maidai læk valljim ja vuolgatam daid stuoradiggai. Mi æp aigo moaittek daid dačaid, gæk læk læmaš Sameædnam amta stuoradigge-olmajen. Mangas daina læk fuolala-žat dakkam sin doaimatusaid stuora-diggest. Mutto mi lœp manga have jurdašam, atte igo dat buorebut soa-baši, atte samek valljišifčē ja vuolga-tifčē ovta sabmelaža stuoradiggai. Samek maidai læk Norga rika assek. Dat læ min mielast dego vaillevuotta, go samin æi læk sin ječasek olbmak stuoradiggest.

Dat šadda gudnen same olmuš-čerdi ja bajeda sin stuoreb arvvoi, go sistge læ ječasek olbmak stuora-diggest. Dat adda maidai same olmuščerdi stuoreb roakkadvuoda.

Samin læ dam ragjai vaillon olbmak stuoradiggest. Nuortta-Fin-markost læ sami lokko nu stuores; at-te mi jakkep, atte si satašegje oazžot sabmelaža stuoradiggeolmajen, satte fal si ovtamielalažat bargašegje dam ala.

Ja mi jakkep, atte sami gaskast gavdnujek maidai olbmak, gæk læk dokkalažat dam ammati.

Mi buktet damditi dam arvva-lusa ouddan, vai samekge besek jur-

dašet dam aše birra.

Kristiania vaivašak gussu.

14000 arvo vaivašak Kristianias gus-su, go gonagas Haakon VII bođi oai-vegavpugi. Kristiania riggak legje rakadam daidige guossemallasid, vai dakge galgge muittet gonagas boatte-ma ja lœt avost dam bæive. Daid mallasidi manai 14000 liter risenriev-na suokad, 45 farpala potetosak ja bierggo 8—9 vuovsagorroga. Dat borramuš guddujuvvui golbma loge borramviesoidi. Maņnel gaskabæive mallasid ožžo dak vaivašak galhe ja njalgalaibid ja dievdok ovta cigara.

Gonagas ja dronnig saddiga bis-ma Bang bokte dærvuodaid daidi vaivaš gussidi.

Go gonagas ja dronnig

vujiga ruoktot girkest, de bođi vavno ovta ucca nieidaš njægga. Gonagas viekkali dallanaga vavno siste olgus ja oazžoi dam ucca nieidaša guddu-juvvut sloata sisa. Maidai dronnig bođi dam ucca niedaš lusa. Dat ucca nieidaš, gutte i læm dađe æmbo vahagattujuvvum, ja su oabba vugju-juvvuiga sidasæska, ja gonagas addi sodnoidi addaldagaid.

Divras meteorgædgge.

»Sagai Muittalægje« lokkek muittet vissa, atte mi dast maņnel ođđajage čalimek »Nastealme« birra. Mi muittalœimek dalle maidai, atte muttom-in gačček almest ædnam ala gædgek, mak goččujuvvujek meteorgædgen. Dal æska gaččai okta daggar gædge ædnam ala Amerikast. Dam meteor-gædgest gavdnu ollo golle, silbba ja lagjo. Gaddujuvvu, atte dam meteor-gædgest læ golle, silbba ja lagjo 13 miljon dollar ouddi.

*

*

*

Gonagas Haakon VII bodi.

A. Brunskov

A. Brunskov

25ad november bodi Norga gonagas Haakon VII Kristianiai. Gavgug ja erinoamašet dat gaidno, goggo gonagas vuji slotti, lai diettalas čabbasemuset härvaduvvum. Go gonagas loidasti gaddai, de gullui hurračuorvasak. Stuora olmušjoavko lai diettalas boattam čoakkai. Obba Kristiania olbmuk legje avost.

27ad november dagai Haakon VII dam vale, maid Norga vuodđolaka gaibeda. Son namati dasto daid olbmaid, guđek gulle Norga radđetussi, ječas radđeaden.

Norga gonagassi læk dam ragjai boattam æra gonagasain ja radđejægjin obba mailme mietta bagjel 20 telegramma

likkosavaldaigaigum.

Mietta Norga læk gielastivritusak saddim likkosavaldaigaid ja dærvuodaid gonagassi ja dronnigi. Soai læva fast gittam daid likkosavvagid oudast.

Boatte gase, niceemaraige, šadda Haakon VII Norga boares viero mielde kruvneduvvut Troandem gavgugest.

Dam nummarest čajetep mi min lokkedi Norga odđa gonagasa, dronniga ja sodno barne gova.

Likkotesvuotta.

Dake ovta jernbanestationaviesost Englandast gaččai vuolas ja ædnag olbmuk sorbmijuvvujegje ja havvadattuvvujegje.

Okta damppa

»Fram« vuojoi Kristianiavuonast ja 11 olmu hävvajegje.

»Sagai Muittalægje« lokkek!

Daina nummarin orosta blađde daidi doallidi, guđek æi læk maksam

gukkebuidi go odđa jage ragjai. Mutto mi jakkep, atte si gačček dal saddir mavso ja dingombæva botte jage oudast. Di æp darbaš ječa čallet. Mannet dušše poastarappe lusa ja dingojoket su bokte.

Stuoradigge

šadda gal ærranet 15 decembar ja boatte fast čoakai 15 januara.

Norga radditus

læ mœrredam, atte dal, jakkebæle maŋnel 7id juni, dollujuvvu gitalus — Ibmelbalvvalus buok girkoim Norgast.

Muittaluvvu

atte 600 ruotalaža læk maŋnel Norga sierranæme Ruotarikast erit guođdam Norga. Ænas oasse daina 600 ruotalažain læk barggoolbmak.

»Nuorttanaste«

redaktœra læ november mano loapast jottam Altavuonast ja Hammerfest gavpug birrasin.

Sebastapol gavpugest

Ruoša ædnamest læi gieskad hirbmad stuibme. Gutta soatteskippa raiggeduvvu, oudalgo likkostuvvui vuostehagolašvuoda jaskodattet.

20 mana 25 jagest.

Muttom akka Amerikast riegdatti dal gieskad guovtalogad mana. Nisson læ 41 jage boares ja læ læmaš naitusdilest 25 jage. Gal dat juo læ šaddolaš akka.

Ruota sami raddeade.

Muittaluvvu, atte Ruotarika gonagas Oskar læ bigjam sierra 2300 kruvna, mak galggek adnujuvvut balka makset ovta lagalaš olbmai, gutte galgga væketet ja radde addet ruotasamidi, guđek jottek Norgast. Sagfœrar Carl Skaar Tromsast læ dal ruota sami raddeade.

Norgast

suvddujuvvui dimag margarina Eng-landi 250000 kruvna ouddi.

Varalaš.

Mangas lavijek adnet parafina (gasse), go si cakketet doala. Dat læ varalaš. Dušse Tuiska rikast sorbmjuvvujegje dam gœœeld dimag 200 nissona.

Ovta odđa spelastokka,

gissujuvvum bapir sisa, gavni muttom bivdde dorske čoavje siste Vesteraalast.

Girkorokkus

læ dal fast rievddaduvvum nuft, atte dal i šat rokkadallujuvvu »Norga radđitusa« oudast, nuftgo maŋnel 7id ju-

ni, mutto dal rokkadallujuvvu »Gonagasa, dronnig, kronprinsa« ja »gonagasa raddeaddi« oudast.

Garra nælgge

gullu dal Japanest. Dam guovlost, gost dal læ nælgge dobbe, asekk bagjel miljon olbmu, ja daina læ bællenarre nælgomen jure jamast. Mangas vuvddek vela sin manaidæsek ja sirddek æra baikidi.

Usteblaš sanek bigjujek muitto.

»Mana matkasad, don duogge!« čœrgoi okta riggesolbma bardne muttom ruoinas vaivaš bardneripoi, gutte guovlai čađa aite ovta čaba gilvvegarde sisa. Son i læm gal goassege oaidnam nu valljit hœrvvarasid.

Dat vaivaš bardne jurdaši vastedet dam suddus čœorvvomi; mutto de bođi okta ucca nieiddaš viega ja celki:

»Vuoi hæppam, vieljam, go don viššak sardnot nuft! Na, maid dat dakka dudnji, vaiko bardnaš vel čœo- ožžoge nubbe bældæ aite?« Ja, de jorgeti dat ucca nieiddaš dam vaivaš barne guvllui ja celki: »Vuorddel don, gal mon gaskam dudnji moadde hœrvvarasel!«

Ja farga læi son čadnam okti monaid hœrvvarasid, maid son geigi bardnai, gutte giti su, ja gæsi itte mogjid.

Guokta nubbe lokaik jage læk gollam. Dat ucca nieiddaš læ šaddam nuora, liegkos akkan, gutte su bodnjaines vazaša gilvvegardest.

De aicai son muttom bargge, gutte čœožžoi gilvvegarde olgobælde. Dam olbmast legje buorek biktasak, ja sust legje čaba muođak.

»Duot dat gal liko hui sagga hœrvvarasidi,« celki dat nuora akka bodnjasis, ja de jœrrali son dam barggotlbmast: »Sidakgo don dast moadde hœrvvarase?«

Barggo-olbmai gæčasti dam liegkos, sivo nissona muttui ja de vastedi son; mutto su jiedna doargesti likkatusa diti:

»Guokta nubbe lokaik jage dast ouddal čœožžoi jure damanaga sajest muttom vaivaš bardnaš, gæsa don addik hœrvvarasid. Du usteblaš sanek ja hœrvvarasek cigge dalle mu sie-

loi, ja dak læk šaddam munji muittom, atte mailmest maidai gavdnujek buorek olbmuk, gæi lakkasažžan mon bargam šaddat. Gito ænag, nisson, daid hœrvvarasi oudast, maid don dalle addik munji, ja gito ænag maidai daid oudast, maid don dal addak munji!

Ruoša ænam.

Ruošaædnamest læ dal vel bahab stuibme ja moivve go ouddal. Obba mietta dam stuora Ruošarika gullu stuibme ja olmušsorbimim. Dat læ ballamest, atte dokko šadda dal farga aibas soatte. Jernbanai fievdægjek ja telegrafaolbmak læk maidai hættam sin balvvalusasek, ja daina lagin šadda stajedæbme ja moivve vela stuoreb.

Stuoreb oasse ruoša soatdatak servek vuostahagolažaiguim, ja mangga baikest dakkek soaldatak stuime. Dat orro čæjetœme nuft, atte ruoša stivritus i šat guđege lakai nagad jaskodattet stuime. Petersborga šiljost læ hœgga vara vazzet. Vuostahagolažak hakek aldsekk suole værjoid.

Soatteminister Sacharow bæčœujuvvoi 7id december ovta nissonest.

Okta telegramma muittala, atte Ruotarika aiggo vuolgatet guokta soatteskipa Ruošariki gattim varas daid ruotalažaid, guđek assek dobbe. Daidek dak maidai galggak viežžat ruotalažaid dam hæggavarast erit. Dat vikkujuvvu, atte ruotalaš radđitus læ ožžom gullat, atte dal šadda jure almos soatte ja varragolgatus Ruošaædnamest.

Dat ollo bæggotuvvum ruoša pappa Gapon, galgga dal fast læt Petersborga gavpugest. Dam læ ruoša radđitus ožžom guilat ja læ addam gočœoma su giddagassi bigjat; mutto su orromsaje si æi diede.

Maidai Suomaædnamest gullu sagga moivve ja stuibme.

Brævva.

Mon logadim »Sagai Muittalægje« 21ad nummara. Mon ferttijim mojtallat ja boagostallat ješ okto, go mon logadim dam »jurdašægje« bitta, ige dat vela læmge nu oanekas bitta. Ja redaktœra læi maidai čallam moadde sane. Dast læi miha nannosæbbo vuoddo go duom gukkes kapi-

talest.

Mon im višša, imge gilla vaste-
det dam gukkes kapitali maidege.

Ruotarika læ boares. Dobbe æi
gullu olbmuk hibbatallamen sardnom
gielai birra. Norgast læ moadde sa-
meolbm. Æi dakge baljo oažžo
sardnot ječasek addingiela. Ja æige
galga oktage læt nu jalla, i dača, i
sablmeš, ige laddelaš, atte vuolggat
meci mielde ruottatallat ujoammeliid.
I daid goitge oažžo gidda. Lækop
ustebvuodast!

Ivggolaš

Fastes mœnnodæbme.

Jos ožošim saje moadde sadnai
»Sagai Muittalægjai.«

Fastes mœnnodæbme læ, atte bi-
lidet nubbe omid daihe obmudaga.
Dat orro læme nuft, atte mađe æmbo
olbmui gaski bajasčuvvggitus oapatus
boatta, dađe bahabut saddek.

Dam gæse maŋabæld olsokoid
lappui Ivggost Stuoravuonast gavppe-
olbma Dreyer hæsta. Dat gavdnu
maŋabæld' mikkalmasaid gukken vag-
gest. Jalgad galle læi, mutto juvve-
jes ædnâm. Jâbmen dæbbe vællai.
Dast legje galle fina »drapfulak« oud-
dajulgin. Dak legje mannam gaskat.
Mutto maŋne juolgek galle legje odâ
baddin æadnum giddalagai. Nuft læi
badde borraluvvam nake sisa, atte
dakke læi rutodam æadnasi vuole. Dat
i læm æra go baha olbmui dakko.
Nuorra hæsta, moadde čuode kruvna
væra.

X.

Brævva Tanast.

Likkotesvuotta Goalsegoppest Tanast.

Dam čavča dast gieskad dapa-
tuvai dat likkotesvuotta, atte okta
nuorra olmai duššai. Son ja guokta
æra ganda sukke muttom lavardak
æked baskain poastavadnasi, mi læi
vieka favlest gaddest erit. Baska sis-
te læi guollefarpa ja stampa. Dak
galgge bigjujuvvut poastavadnasi.
Damppa læi vuorddagast. Guovtes,
gæk læiga baska siste, bajedæiga dam
farpala, maid soai fast gaččatæiga
baska sisa, mi manai gobmot ovta
mænost. Soai šaddaiga luovos čacai.
Goalmad, gi læi poastavadnasest, addi
airo nubbai, gi šaddai birgijuvvut.
Dat nubbe vuojoi bodnai farga, vaiko
olbmuk dallanaga fuobmašegje, go si
gobmanegje; mutto i dat væketam.
Lika bajasvalddujuvvui idedest.

Æska goddui dabe okta haia-
guolle, mi læi sorrum gidda firmidi.

Bivddo læ læmaš vadne dam
ragjai dabe min guovlost.

Goalsegoppest, november manost 1905
Čalla muttom sabmelaš.

Rakisvuotta.

Mi aiggop dast muittalet, moft
buok šlai olmuščærdak mainuk rakis-
vuoda, ja maggar sadnevagjasak dai-
he dajatusak sist læk dam birra.

Islandalaš cælkka: »Stuora ra-
kisvuotta bukta stuora morraša,« ja
darolaš fast arvvala, atte »Naitusdille
læ juokkehæža ragjegædgge.«

Suobmelaš fast cælkka: »Rakis-
vuotta læ hærvvarasse. Šaddoid guod-
da dat naittusdilest.« Ruošša bakko-
da: »Rakisvuotta i dieđe maidege
lagid.«

Engelas dietta, »atte rakisvutti i
gavdnu mikkege dalkasid.«

»Rakisvuotta læ dat stuoremus
riggodak,« cælkka tuiskalaš. Korsika
sullo assek fast oaiveldek: »Gost ra-
kisvuotta læ, dobbe læ Ibmel.«

Persalaš čuožžo imaštallamin:
»Rakisvuotta boatta, i oktage dieđe,
gost dat boatta,« ja italiialaš maidai
imaštalla rakisvuoda luondo dai san-
guim: »Son, gutte rakista, šadda sik-
ke argge ja jallo.«

Go likko cuovkana.

(Lasse oudeb nummari).

Njællja jage læi juo gollam;
mutto i Wastl vela læm šaddam
snikkaroaivven.

Mutto daggar duogjaroaive savai
Rosla aldsešis, ja go Wastl i gærg-
gam šaddat oaivven, de naittali Rosla
ovtain skuovvagoarro-oivin.

Son balai diettalas, atte dat »uc-
ca agalašvuotta« satta šaddat »stuora
agalašvuottan,« ja damditi loapati son
dam agalaš vuorddemaige ja naittali
skuovvagoarro-oivin.

Mutto dam boddo rajest læi
Wastl massam su nana oskos, atte
likko boatta su lusa.

Son osti aldsešis badde daina
jurdagin, atte son galgai harcaset je-
čas. Mutto vuost galgai son, nuftgo
dast læ muittaluvvum, jukkat ovta
glasa vuollaga.

Mutto jure dalle, go son čokka
ja jukka dam maŋemus vuollaglasa

dam mailmest, bođi sadne, atte su i-
sed, gutte juo læi ællem olmai, læi
fakistaga jabmam ja guođdam su
nuorra, lieggos akas.

»De dal læ juo muina maŋemu-
sain,« huigi Wastl. »Dal must i læk
isedge šat æmbo.«

Ja de njamesti son dam maŋe-
mus vuollagoaikkansa ja doabmali
olguš — naveti.

Son balkesti baddes muttom hol-
ga bagjel, rakadasti mokke ja galgai
jure nakketet oaives dasa, go okta
spežži su oalggai.

»Don, jallas oaivve,« gulai son
su ustebes čerggemen. »Don moraš-
tak, go don ik læk ječad mielast lik-
kolaš. Mana dal sidi ja jeđe du ised
aka! Mon jakam, dat læ ollo buoreh
go harcaset ječad, don caicam!«

Aibas hæppanam suoleldi son
olguš ja sidi, gost son ustebes rađe
mielde gæččali jeđdit læska.

Dat likkostuvai ollaset. Nu čæp-
pe læi son jeđdit, atte son muttom
aige gæčest šaddai iseden ja oaivven
obba doaimatusa ja dam nuorra, hav-
skes læska bagjel.

Nuft bođi likko, maid son nu
gukka læi occam, su lusa, vaiko dat
veia bodige dam guovlost, gost son
dam uccemusad læi vuorddam!

Salonrikobissok — Remingtonbissok
vuovddet; Mauser nale mielde.

Vissak 100 metar duokkai.

Saltforretningens Handel
Næverfjord.

„Sagai Muittalægje“

olgušboatta Sigerfjorast Vesteraalast guovte
gærde juokke manost ja maksa jakkodagast
i kruvna ja 20 øra, jakkebælest 60 øra.

„Sagai Muittalægje“

muittala aio odâ sagaid ja dappatusaid
birra sikke olgoadnamest ja min ædnamest.

„Sagai Muittalægje“

muittala maidai stuoradigge birra, bivdo ja
buok dingai birra, mak læk sikke avkalaš ja
havske diettet.

„Sagai Muittalægje“

muittala davja maidai sami birra doluš aige.
Dat bargga ouddanattet æmbo dieđo samidi.
Juokke sabmelaš, gutte rakista su ædne-
gias, berre dolat dam blađe.

„Sagai Muittalægje“

læ okta halbes blađe. Dast læ ollo logos,
dainago dat i læk nuftgo manga darogiel
blađek devddujuvvum dieđetusaiguim.

„Sagai Muittalægje“

čalle (redaktora) læ oapatægje A. Larsen
Kvalsund. Blađe matta dingjujuvvut juokke
poastarappe bokte, ja maidai »Sagai Muitta-
lægje« doaimatusast Sigerfjord, Vesteraalen.

Redaktora: A. Larsen.

Prenteduvvum „Nuorttanaste“ prentemrakka-
nusast. Sigerfjorast.